

PWYLLGOR SGRIWTINI CORFFORAETHOL

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 13 Ionawr 2015

- PRESENNOL:** Y Cynghorydd R. Meirion Jones (Cadeirydd)
Y Cynghorydd G.O. Jones (Is-Gadeirydd)
- Y Cynghorwyr Lewis Davies, Jim Evans, Ann Griffith, Victor Hughes, Llinos Medi Huws, R. Llewelyn Jones
- WRTH LAW:** Cyfarwyddwr Cymuned (ar gyfer eitem 6)
Cyfarwyddwr Dysgu Gydol Oes (ar gyfer eitem 5)
Pennaeth Gwasanaethau Plant (ar gyfer eitem 6)
Uwch Reolydd Safonau Ysgol a Chynhwysiad (TR) (ar gyfer eitem 5)
Rheolydd Sicrhau Ansawdd ar gyfer Gwasanaethau Plant (LGH) (ar gyfer eitem 6)
Rheolydd Sgriwtini (BS)
Swyddog Pwyllgor (ATH)
- YMDDIHEURIADAU:** Y Cynghorydd Raymond Jones, Mr Keith Roberts (Yr Eglwys Gatholig)
- HEFYD YN BRESENNOL:** Y Cynghorydd Kenneth Hughes (Aelod Portffolio ar gyfer Tai a Gwasanaethau Cymdeithasol) (ar gyfer eitem 6), Mr Elfyn Vaughan Jones (Uwch Ymgynghorydd Her GwE), Mr Alwyn Jones (Ymgynghorydd Her GwE) (ar gyfer eitem 5)

1 DATGANIADAU O DDIDDORDEB

Ni chafwyd yr un datganiad o ddiddordeb.

2 DIWEDDARIAD GAN Y CADEIRYDD A'R AELODAU

Cyfeiriodd y Cadeirydd at yr isod yr oedd wedi eu mynychu –

- Cyfarfod gyda Swyddogion GwE yn gynharach yn ystod y dydd i drafod sgriwteiddio materion addysg. Cyflwynwyd adroddiad ar y gweithdrefnau o fewn GwE i'r cyfarfod o'r Pwyllgor Sgriwtini Partneriaethau ac Adfywio a gynhaliwyd ar 27 Tachwedd 2014.
- Cyfarfod o'r Pwyllgor Gwaith ar 12 Ionawr lle trafodwyd ailsefydlu Parc Sglefrio Llangefni a dyfodol Cwrs Golf Llangefni, sef dau fater yr oedd y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol wedi cael mewnbwn iddynt. Dywedodd y Cadeirydd ei fod wedi nodi bod angen dysgu gwersi o'r ffordd ddisymwth yr oedd Parc Sglefrio Llangefni wedi ei gau a bod angen cyfathrebu'r gwersi hynny i bob swyddog yn y Cyngor ac nid dim ond i swyddogion yn yr Adran Hamdden fel yr adran a oedd yn gyfrifol yn yr achos hwn. Mewn perthynas â mater Clwb Golf Llangefni, cywirwyd ac eglurwyd camgymeriad yn yr adroddiad a gyflwynwyd i'r Pwyllgor Gwaith a oedd yn cyfeirio at y ffaith nad oedd cofnodion y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol a gynhaliwyd ar 24 Tachwedd 2014 ar gael. Dywedodd y Cadeirydd ei fod yn bwysig, er budd ychwanegu gwerth, fod mewnbwn y Pwyllgor Sgriwtini ar faterion yn cael ei anfon ymlaen i'r fforwm perthnasol mewn ffordd systemataidd ac amserol.
- Dygodd y Cadeirydd sylw hefyd at ddau newid yr oedd y Pwyllgor Gwaith wedi gofyn amdanynt i drefniadau'r Pwyllgor ar gyfer sgriwteiddio cynigion ar gyfer Cyllideb 2015/16. Dywedodd wrth yr Aelodau y bydd y Pwyllgor yn awr yn ystyried y cynigion cychwynnol ar gyfer Cyllideb 2015/16 mewn cyfarfod ar brynawn 3 Chwefror (yn hytrach nag ar 10 Chwefror) ar ôl cael sesiwn frifio ar y Gyllideb ar fore 3 Chwefror. Bydd y cyfarfod a drefnwyd ar gyfer 10 Chwefror yn parhau i gael ei gynnal yn ogystal â chadarnhau'r adroddiad drafft o'r

cyfarfod sgrwtini ar y gyllideb ar 3 Chwefror. Bydd hefyd yn ystyried eitemau a drefnwyd yn wreiddiol ar gyfer y cyfarfod hwnnw yn y Rhaglen Waith. Nododd y Pwyllgor y trefniadau newydd ar gyfer Sgrwtineiddio'r Gyllideb yn ffurfiol.

3 Y FLAENRAGLEN WAITH

Cyflwynwyd copi o Flaenraglen Waith y Pwyllgor hyd at Ebrill 2015 er sylw'r Pwyllgor. Roedd y Rhaglen Waith yn dangos y newidiadau a oedd wedi digwydd i'r rhestr o eitemau i'w trafod gan y pwyllgor ers Ebrill 2014. Nodwyd y newidiadau gan y Pwyllgor.

DIM CAM GWEITHREDU PELLACH YN CODI

4 COFNODION CYFARFOD 24 TACHWEDD 2014

Cyflwynwyd cofnodion y cyfarfod o'r Pwyllgor Sgrwtini Corfforaethol a gynhaliwyd ar 24 Tachwedd 2014 fel rhai cywir.

Yn codi o'r cofnodion –

- Dywedodd y Cynghorydd Ann Griffith ei bod yn siomedig nad oedd ei disgrifiad o'r trafodaethau yn y cyfarfod o'r Panel Rhiantu Corfforaethol ar 8 Medi 2014 wedi ei adlewyrchu yng nghofnodion y Pwyllgor Sgrwtini a gynhaliwyd ar 24 Tachwedd. Er yn cydnabod bod angen i'r cofnodion fod yn gryno mewn perthynas â materion yr adroddir arnynt er gwybodaeth, a bod cofnodion cyfarfodydd y Panel Rhiantu Corfforaethol ar gael beth bynnag i bob Aelod trwy raglen y Pwyllgor Gwaith ar sail chwarterol, roedd y Pwyllgor yn cytuno y dylai cofnodion ei gyfarfodydd gynnwys crynodeb, ar ffurf pwyntiau bwled, o atborth gan Aelodau o gyfarfodydd y Panel Rhiantu Corfforaethol.

Penderfynwyd cynnwys yn y cofnodion grynodeb pwyntiau bwled o atborth Aelodau o gyfarfodydd y Panel Rhiantu Corfforaethol.

CAM GWEITHREDU YN CODI: Y Swyddog Pwyllgor i weithredu'r uchod.

- Gofynnwyd am eglurhad ynghylch y sefyllfa gyda'r Cynghorydd Peter Rogers yn ei rôl fel Eiriolydd Sgrwtini a ph'un a oedd yn medru cyflawni'r swyddogaeth honno mwyach wedi iddo benderfynu ymddiswyddo o bwyllgorau'r Cyngor. Awgrymodd y Cadeirydd y dylid cyfeirio'r mater i'r Prif Weithredwr i'w ystyried gan y Cyngor llawn fel y corff penodi.

Penderfynwyd cyfeirio'r mater i'r Prif Weithredwr i'w ystyried gan y Cyngor llawn fel y corff penodi.

CAM GWEITHREDU YN CODI: Rheolydd Sgrwtini i weithredu'r uchod.

- Cyfeiriodd y Rheolydd Sgrwtini at dudalennau 4 a 5 y cofnodion ac at wybodaeth yr oedd yr Aelod Portffolio ar gyfer Trawsnewid, y Cynllun Corfforaethol ac Adnoddau Dynol wedi ei darparu i'r Cadeirydd ynghylch nifer y Bobl a Gyflogir ar sail Llawn Amser yn Haf 2014, a'r costau cysylltiedig, yn unol â chais y Pwyllgor yn ei gyfarfod diwethaf ac a gylchredwyd ganddi i Aelodau'r Pwyllgor. Cynghorodd y dylid gohirio rhoi sylw i'r wybodaeth tan y cyfarfod a gynhelir ar 3 Chwefror oherwydd ei fod yn ymwneud hefyd â sgrwtineiddio cynigion ar gyfer y Gyllideb.

Penderfynwyd bwrw ymlaen fel y cynghorwyd gan y Rheolydd Sgrwtini.

5 ADRODDIAD BLYNYDDOL AR Y GWASANAETH ADDYSG

Cyflwynwyd i sylw'r Pwyllgor adroddiad y Cyfarwyddwr Dysgu Gydol Oes yn ymgorffori canlyniadau ar ddiwedd Cyfnodau Allweddol yn ysgolion Ynys Môn am y flwyddyn ysgol 2013/14. Roedd yr adroddiad hefyd yn cyfeirio at lefelau presenoldeb a chanlyniadau arolygiadau ysgol.

Adroddodd yr Uwch Reolydd Safonau Ysgolion a Chynhwysiad ar y canlyniadau ar gyfer pob cyfnod allweddol yng nghyd-destun yr hawl i dderbyn Prydau Ysgol am Ddim ac arwyddocâd y canlyniadau hynny o ran perfformiad yn y pum mlynedd a aeth heibio; y perfformiad yn erbyn y cyfartaledd cenedlaethol am yr un cyfnod a sefyllfa Ynys Môn o gymharu ag awdurdodau unigol

eraill yng Nghymru, ynghyd â'r gwersi i'w dysgu o ran cynllunio ar gyfer gwelliant ar draws y sector ysgol cyfan ac mewn perthynas ag ysgolion sy'n tanberfformio.

Rhoddodd y Pwyllgor sylw manwl a gofalus i'r wybodaeth a gyflwynwyd a holwyd y Swyddogion fel a ganlyn –

- Gofynnodd y Pwyllgor am eglurhad ar sut roedd cyfrifoldebau wedi eu rhannu rhwng Swyddogion yr Awdurdod ac Ymgynghorwyr Her GwE mewn perthynas â chefnogi ysgolion a hyrwyddo gwelliant ar draws y sector ysgolion fel y gallai fod yn glir ynghylch atebolrwydd ac o ran pwysigrwydd am beth.
- Rhoddodd y Pwyllgor sylw manwl i'r mater Prydau Ysgol Am Ddim (PYADd) o ran ei oblygiadau ar gyfer cyllid ysgolion a'r Grant Cynnal Refeniw ac yn nhermau'r ddyletswydd foesol i gynorthwyo'r teuluoedd/disgyblion hynny sy'n gymwys i dderbyn PYADd i wireddu eu hawliau. Gofynnodd yr Aelodau beth sy'n cael ei wneud gan yr Awdurdod i annog cymaint o bobl â phosib i fanteisio ar PYADd ac i roi sylw i'r stigma neu'r canfyddiad o stigma a all barhau i fod yn gysylltiedig â disgyblion sy'n derbyn prydau ysgol am ddim.

Dyweddodd y Cyfarwyddwr Dysgu Gydol Oes fod camau cydunol wedi eu cymryd gan yr Awdurdod dros y ddwy flynedd ddiwethaf gan gynnwys ymgyrch i godi ymwybyddiaeth a chydweithio gyda'r Adain Budd-daliadau i dargedu teuluoedd sydd â hawl i dderbyn prydau ysgol am ddim ond nad ydynt yn gwneud hynny ar hyn o bryd. Mae'r camau a gymerwyd wedi arwain at ganlyniadau ond gellid gwneud mwy. Y ffactorau allweddol yw ymgysylltu gyda'r rhieni ac edrych ar systemau a phrosesau corfforaethol y Cyngor i hwyluso'r broses o wneud cais ac fel eu bod yn gyson gydag arferion mewn awdurdodau eraill. Mewn perthynas â chael gwared ar y stigma sy'n gysylltiedig â PYADd, cyflwynwyd system fiometreg ar gyfer gwneud taliadau yn y sector uwchradd sy'n golygu na ellid gwahaniaethu rhwng y rheini sy'n derbyn PYADd a'r rheini nad ydynt. Byddai angen buddsoddiad sylweddol i gyflwyno system debyg yn y sector cynradd ond mae gwaith yn cael ei wneud mewn un ysgol i dreialu system gyfrifiadurol ar gyfer rheoli PYADd.

- Nododd y Pwyllgor fod perfformiad ar gyfer y Cyfnod Sylfaen a Chyfnod Allweddol 2 wedi disgyn yn ôl neu wedi aros yr un fath o gymharu â'r cyfartaledd trwy Gymru a bod awdurdodau eraill yng Nghymru wedi ennill tir o gymharu ag Ynys Môn. Gofynnodd yr Aelodau beth oedd yn cael ei wneud i wrthweithio hynny i wella perfformiad. Dywedodd yr Uwch Reolydd Safonau Ysgol a Chynhwysiad bod angen rhoi sylw i'r Cyfnod Sylfaen a bod hynny wedi ei amlygu gyda'r holl Benaethiaid ar y cyd er mwyn sefydlu targedau ac i herio'r targedau hynny. Mae gwybodaeth o'r broses hon yn cael ei choladu a fydd yn dangos a yw hyn wedi ei wneud i raddau digonol, a bydd yn arwydd posib hefyd ar gyfer canlyniadau'r flwyddyn nesaf. Bydd Ymgynghorwyr Her o GwE yn cydweithio gydag ysgolion ar gyflawni targedau ac adolygu gwaith disgyblion ac arferion ysgolion er mwyn gwerthuso cynnydd.
- Gofynnodd y Pwyllgor am eglurhad ynghylch asesiadau athrawon o ran eu heffaith ar ganlyniadau a'u cysondeb ar draws y sector. Dywedodd Uwch Ymgynghorydd Her GwE mai amcan y pedwar consortiwm addysg yw sicrhau lefel o sefydlogrwydd o ran dilysrwydd asesiadau athrawon. Dywedodd y Cyfarwyddwr Dysgu Gydol Oes y bydd GwE a Grŵp Adolygu Cynnydd Ysgolion hefyd yn rhoi sylw i ysgolion sydd wedi bod yn y chwarter isaf am dair blynedd neu fwy i nodi'r rhesymau am y tanberfformiad hwnnw. Dylai cyrff llywodraethu'r ysgolion hefyd ddarparu'r her hon o ran gosod targedau a'r canlyniadau a ddisgwyliar o'r broses.
- Nododd y Pwyllgor y dylid annog holl aelodau'r cyrff llywodraethu p'un a ydynt yn gynghorwyr ai peidio i ofyn cwestiynau ac i herio'n gadarnach. Dygodd yr Aelodau sylw at yr angen am hyfforddiant wedi ei dargedu yn hyn o beth i arfogi llywodraethwyr fel corff i gyfrannu'n effeithiol at wella perfformiad. Dywedodd Uwch Ymgynghorydd Her GwE fod y mater wedi bod dan drafodaeth ac er bod lle i sesiynau ar y cyd, y teimlad yn gyffredinol, os bydd capasiti yn caniatáu, yw y dylai'r Ymgynghorydd Her weithio'n ochelgar gydag ysgolion unigol a'r cyrff llywodraethu ar ddata perfformiad. Byddai gan GwE ddiddordeb mewn cychwyn trafodaeth pe bai gwahoddiad yn cael ei estyn i Ymgynghorydd Her arwain sesiwn gyda chorff llywodraethu. Nid yw Ymgynghorwyr GwE yn mynychu cyfarfodydd cyrff llywodraethu, ond cynhelir ymweliadau monitro ag ysgolion y mae eu perfformiad wedi ei gategoreiddio fel coch neu

amber ac mae aelodau o'r corff llywodraethu wedi bod yn rhan o'r ymweliadau hyn ac yn cael cyfle felly i ennill sgiliau sgrïwtini. Cyflwynir yr adroddiad cynnydd wedyn i'r corff llywodraethu cyfan. Mae yna sawl maes cydweithredu gydag Aelodau y gellir ymchwilio ymhellach iddynt i ddatblygu'r rôl honno.

- Gofynnodd y Pwyllgor am eglurhad ar safle isel yr Awdurdod mewn perthynas â pherfformiad yn y Gymraeg fel iaith gyntaf yn CA2 ac effaith bosib datblygiadau mawr yn yr Ynys ar y Gymraeg yn yr ysgolion. Gofynnodd yr Aelodau hefyd am wybodaeth gymharol ar gyfer dysgu Cymraeg fel ail iaith. Dywedodd y Rheolydd Safonau Ysgol a Chynhwysiant fod safle'r Awdurdod yn isel o gymharu â nifer o awdurdodau eraill ac mae'n dra thebygol y byd yn parhau felly gan ei fod yn adlewyrchu'r ganran uchel o ddisgyblion a asesir yn y Gymraeg fel iaith gyntaf o gymharu â llawer o awdurdodau eraill ac oherwydd y ffordd yr oedd ystadegau yn cael eu casglu ar lefel Cymru gyfan. Nid yw ystadegau ynghylch Cymraeg fel ail iaith yn cael eu cynhyrchu gan nad yw'n bwnc craidd er y gellid darparu gwybodaeth am y niferoedd yn siroedd Cymru os dymunir. Mae angen monitro parhaus i ddiogelu a chyfnerthu'r perfformiad yr iaith Gymraeg.
- Nododd y Pwyllgor hefyd fod perfformiad mewn Gwyddoniaeth L4+ ar ddiwedd CA2 hefyd wedi disgyn.
- Holodd y Pwyllgor a allai'r grŵp o blant mewn unrhyw un flwyddyn ddylanwadu ar y ffigyrau perfformiad. Ymatebodd yr Uwch Reolydd Safonau Ysgolion a Chynhwysiad trwy ddweud fod ffigyrau perfformiad 2013 yn dda iawn ond ei fod yn gobeithio y byddai'r ystadegau ar gyfer 2015 yn cadarnhau bod 2013 yn flwyddyn eithriadol, ac nad oedd 2014 yn cynrychioli dirywiad gwirioneddol mewn perfformiad. Dywedodd y Cyfarwyddwr Dysgu Gydol Oes fod y gostyngiad mewn perfformiad ar gyfer Mathemateg L4+ yn CA2 o 90% yn 2013 i 89.2% yn 2014 yn cyfateb i oddeutu 5 o ddisgyblion yn unig.
- Gofynnodd y Pwyllgor am eglurhad ar y dirywiad yn y perfformiad mewn Mathemateg ar gyfer disgyblion 15 oed a'r camau a gymerir i gywiro'r sefyllfa. Dywedodd yr Uwch Reolydd Safonau Ysgol a Chynhwysiad fod perfformiad mewn Mathemateg yn un ysgol yn siomedig, a bod y canlyniadau wedi dirywio hefyd mewn tair ysgol arall. Cadarnhaodd Uwch Ymgynghorydd Her GwE eu bod yn cydweithredu gydag un ysgol a bod hynny'n rhoi sylw i ystod o agweddau. Mae gwaith hefyd yn cael ei wneud ar draws y sector uwchradd i gydweithio gyda'r uwch dimau arweinyddiaeth yn yr ysgolion i sefydlu pecyn cymorth a chanllawiau e.e. darpariaeth ar gyfer hyfforddi rheolwyr canol / penaethiaid adeiniau; hwyluso rhwydweithio ar draws y pedwar pwnc craidd, defnyddio'r drefn o gydweithio rhwng yr ysgolion i rannu arbenigedd ac arferion da. Er bod nifer o ddatrysiadau creadigol yn cael eu gweithredu felly ar draws ysgolion, yr ystyriaethau sylfaenol yw ansawdd yr arweinyddiaeth o fewn adran y pwnc ac ansawdd y dysgu a'r gwaith yn y dosbarth.
- Cyfeiriodd y Pwyllgor at y system codau lliw ar gyfer categoreiddio ysgolion yn ôl eu perfformiad a oedd bellach wedi disodli'r System Bandio Ysgolion. Er bod yr Aelodau'n derbyn bod cymorth penodol yn cael ei ddarparu ar gyfer ysgolion sy'n tanberfformio, holwyd a oedd yr Awdurdod yn gwneud y mwyaf o'r arbenigedd o fewn GwE i ysgogi ysgolion a allai, trwy dderbyn y gefnogaeth briodol, wella ymhellach gan sicrhau eu bod yn aros ar y blaen i'r cyfartaledd trwy Gymru. Dywedodd y Cyfarwyddwr Dysgu Gydol Oes bod yna ysgolion y byddai'r Awdurdod yn dymuno eu gweld yn gwneud cynnydd a gwella, ac fel rhan o'r ymdrech hon, mae timau rheoli'r ysgolion yn cydweithio fel bod perchenogaeth ar y cyd o faterion addysg yn Ynys Môn. Mae sail gadarn wedi ei sefydlu a bydd GwE yn rhan o'r daith honno. Yn y sector cynradd, mae arferion da wedi eu sefydlu trwy i ysgolion weithio gyda'i gilydd ac mae hynny wedi cael dylanwad ar y canlyniadau. Mae'r Awdurdod yn glir ynghylch ei gyfeiriad ac y gellir gwella eto.
- Nododd y Pwyllgor bod lefelau presenoldeb trwy Gymru yn gwella'n fwy sydyn nag yn Ynys Môn. Gofynnodd yr Aelodau felly a oedd modd dysgu gwersi gan awdurdodau eraill. Dywedodd yr Uwch Reolydd Safonau Ysgol a Chynhwysiad fod pwyllgor rhanbarthol yn edrych ar lefelau presenoldeb gyda golwg ar lunio strategaethau llwyddiannus ac arferion da. Mae'r mater presenoldeb yn destun her yn yr un ffordd â phynciau'r cwricwlwm.

- Nododd y Pwyllgor fod Estyn wedi ailymweld â phum ysgol fel rhan o'r trefniadau monitro, ac ystyriwyd bod yr ysgolion hynny wedi gwneud digon o gynnydd i'w tynnu o'r categori monitro. Holodd yr Aelodau a allai'r Awdurdod fod wedi ymyrryd yn gynt i sicrhau na fyddai'r ysgolion hyn wedi disgyn i'r categori monitro yn y lle cyntaf. Dywedodd yr Uwch Ymgynghorydd GwE fod gan ysgolion mewn categorïau monitro gynlluniau wedi eu teilwrio i wella a miniogi perfformiad a'u bod yn cael eu monitro'n gadarn gan y corff llywodraethu. Mae'r cwestiwn yn codi ynghylch pam nad oedd cynlluniau datblygu cyfredol y pum ysgol yn ddigon cadarn i sicrhau nad oeddent yn cael eu gosod mewn categori monitro.

Penderfynwyd –

- **Derbyn yr adroddiad A gofyn i'r Cyfarwyddwr Dysgu Gydol Oes drefnu i'r Pwyllgor gael y wybodaeth ddilynol a ganlyn –**
 - **Diweddariad ar strategaethau a gynlluniwyd ac a weithredwyd i sicrhau bod cymaint o ddisgyblion â phosib yn derbyn Prydau Ysgol am Ddim**
 - **Gwybodaeth ynghylch cyfrifoldebau Swyddogion yr Awdurdod a chyfrifoldebau Ymgynghorwyr GwE mewn perthynas â gwella a chefnogi ysgolion**
 - **Atborth gan y Grŵp Adolygu Cynnydd Ysgolion**
 - **Gwybodaeth am system newydd Llywodraeth Cymru ar gyfer categoreiddio ysgolion yn unol â'u perfformiad a safle ysgolion Ynys Môn o fewn y system honno**
 - **Gwybodaeth ynghylch nifer y disgyblion a aseswyd yn y Gymraeg fel iaith gyntaf ac ail iaith mewn awdurdodau trwy Gymru.**
- **Nodi fod y pwyllgor yn cydnabod bod angen hyfforddiant ar gyfer holl aelodau'r cyrff llywodraethu yng nghyd-destun gwella ysgolion a'u herio, ac y gellir adnabod y gofynion hyfforddi penodol hynny yn dilyn sesiwn hyfforddiant a drefnwyd gan GwE ar gyfer Aelodau Etholedig yn eu swyddogaethau fel llywodraethwyr ysgol.**

CAM GWEITHREDU YN CODI: Rheolydd Sgriwtini i gydgyssylltu gyda'r Cyfarwyddwr Dysgu Gydol Oes ar gyfer darparu a rhaglennu'r wybodaeth ychwanegol y gofynnwyd amdani.

6 ADRODDIAD DADANSODDOL: ANSAWDD GWAITH ASESU CRAIDD – GWASANAETHAU PLANT

Cyflwynwyd i sylw'r Pwyllgor, adroddiad y Pennaeth Gwasanaethau Plant yn nodi trefniadau'r gwasanaeth a dadansoddiad o berfformiad ac ansawdd mewn perthynas â chynnal Asesiadau Craidd ynghyd â'r camau gwella sydd wedi eu sefydlu.

Dywedodd y Pennaeth y Gwasanaethau Plant fod yr adroddiad dadansoddol wedi ei lunio yn sgil pryderon a fynegwyd gan y Pwyllgor ynghylch perfformiad y gwasanaeth o gymharu â'r DP ar gyfer cynnal asesiadau craidd o fewn amserlenni fel yr adlewyrchwyd yn y Cerdyn Sgorio Corfforaethol. Pwysleisiodd bod y waelodlin gychwynnol ar gyfer perfformiad, sef 22.34% (2010/11) yn isel iawn a bod y ffigyrau wedi gwella bob blwyddyn ac eithrio yn 2013/14 lle gwelwyd dirywiad mewn perfformiad. Gall nifer fechan iawn o achosion sgiwio'r ystadegau hyn os ydynt yn rhai cymhleth a gallai'r rhain gael effaith ar berfformiad. Er bod ffigyrau perfformiad ynddynt eu hunain yn rhan o'r naratif, nid ydynt yn rhoi darlun llawn o'r canlyniadau i blant nac o sgiliau, hyder a gallu'r gweithwyr cymdeithasol. Gwnaed cryn waith mewn perthynas ag ansawdd arferion asesiadau craidd gan gynnwys hyfforddiant a goruchwyliaeth ar gyfer gweithwyr cymdeithasol i'w huwchsgilio yn y maes hwn; mabwysiadu Fframwaith Risg sy'n seiliedig ar dystiolaeth a sefydlu Fframwaith Sicrhau Ansawdd sy'n cynorthwyo ac yn hyrwyddo gwelliannau mewn arferion.

Rhoddodd y Pwyllgor sylw i'r adroddiad a chymerodd sicrwydd o'r wybodaeth a gyflwynwyd fod mesurau yn parhau i gael eu gweithredu i wella arferion ac allbwn mewn perthynas ag amseroldeb asesiadau craidd. Gofynnodd y Pwyllgor am ragor o wybodaeth ac eglurhad gan y Swyddogion ynghylch y materion a ganlyn-

- Addasrwydd i bwrpas y ddogfen asesiad craidd ac a yw wedi ei diweddaru o gofio'r gwendidau sydd wedi eu hamlygu yn y fformat

- Cynlluniau ar gyfer cydweithio ar hyfforddiant gyda phartneriaid a grwpiau craidd er mwyn sicrhau cysondeb ar sail ranbarthol
- Defnyddio genogramau i gefnogi dadansoddiad
- Perfformiad o ran cwrdd ag amserlenni a'r ffactorau dylanwadol. Os nad yw'r targed gwasanaeth o 35 diwrnod yn cael ei gyflawni am ba reswm bynnag, dywedwyd wrth y pwyllgor bod ymdrechion yn cael eu gwneud i sicrhau bod yr asesiad craidd yn cael ei gwblhau wedyn o fewn amserlen resymol
- Argaeledd teclyn asesu ar gyfer asesu camdriniaeth rywiol.
- P'un a yw toriadau cyllidebol yn debygol o gael effaith ar gynnydd a/neu sefydlogrwydd y gwasanaeth. Rhoddwyd gwybod i'r Pwyllgor fod y Gwasanaethau Plant mewn cyfnod o newid a bod trawsnewid, newid diwylliant a gwneud rhai pethau'n wahanol yn her o fewn y cyddestun ariannol cyfredol.
- Pwysigrwydd cael y wybodaeth iawn ar yr adeg iawn am deuluoedd a'u hamgylchiadau.
- Yr angen i friffio holl Aelodau'r Cyngor ar faterion sy'n ymwneud â'r Gwasanaethau Plant. Awgrymwyd y gellid trefnu cyflwyniad i'r perwyl. Hysbyswyd y Pwyllgor fod sesiwn wybodaeth wedi ei chynllunio ar gyfer Aelodau ar y Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant newydd (Cymru) ac y gellid ei chyfuno gyda diweddariad ar ddatblygiadau yn y Gwasanaethau Plant. Mae'r Prif Swyddog Rhiantu Corfforaethol a Phartneriaethau hefyd yn llunio rhaglen i adolygu'r Panel Rhiantu Corfforaethol a'r Strategaeth Rhiantu Corfforaethol.
- Diffyg amserlen ar gyfer gwelliant parhaus a chynlluniedig. Dywedwyd wrth y Pwyllgor fod Cynllun Gweithredu wedi cael ei lunio a bod y Panel Ansawdd Gwasanaethau Plant yn monitro cynnydd, a bod rhai o'r materion lefel uchel am gael eu bwydo trwodd i'r Cynllun Darparu Gwasanaeth ar gyfer y flwyddyn nesaf.

Penderfynwyd derbyn yr adroddiad a'r argymhellion ynddo a nodi bod cynnydd o ran gwella arferion asesiadau craidd yn parhau.

CAM GWEITHREDU YN CODI: Bod y Cyfarwyddwr Cymuned, mewn ymgynghoriad gyda'r Aelod portffolio ar gyfer Tai a Gwasanaethau Cymdeithasol, yn ystyried ymgorffori diweddariad ar y Gwasanaethau Plant o fewn y trefniadau a gynlluniwyd i friffio Aelodau'r Cyngor ar y Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru).

7 PANELAU CANLYNIAD SGRIWTINI

Dyweddwyd y Cadeirydd fod yr adroddiadau drafft gan y ddau Banel Canlyniad Sgriwtini a sefydlwyd i edrych ar reoli absenoldeb salwch a gweithredu arbedion effeithlonrwydd ar gyfer 2014/15 wedi eu cylchredeg i Aelodau ar gyfer sgriwtini yn y rhag-gyfarfod briffio gyda golwg ar i'r Pwyllgor eu cymeradwyo ar gyfer eu cyflwyno i'r Pwyllgor Gwaith.

Penderfynwyd cymeradwyo'r adroddiadau drafft gan y Panelau Canlyniad Sgriwtini mewn perthynas â Rheoli Absenoldeb Salwch ac Arbedion Effeithlonrwydd 2014/15 ar gyfer eu cyflwyno i'r Pwyllgor Gwaith.

CAM GWEITHREDU YN CODI: Bod y Rheolydd Sgriwtini yn briffio'r Arweinydd bod gan y ddau adroddiad oblygiadau ariannol ac felly gorau oll pe baent yn cael eu hystyried a'u derbyn cyn gosod Cyllideb 2015/16.

**Y Cynghorydd R. Meirion Jones
Cadeirydd**